

Dat de gaaibank zich moet hebben ontwikkeld van onderdeel van een groter geheel tot een zelfstandig iets, is ook uit de vermeldingen van hakblok en snijblok wel af te leiden. Zeer vaak volstaat men met het opgeven van de benamingen van deze werkbanken en dan geldt dus voor de interpretatie geen enkel objectief argument. Gelukkig zijn er evenwel ook duidelijker uitspraken, die toelaten de minder heldere in hun licht te zien: M 13 zegt *sniepoal (voor bankje geen aparte naam)*; G 198 *Tafeltje of bankje niet in gebruik, zit plankje aan „sniepoal”*. *Plankje geen aparte benaming*; F 137a *snieblok en toafeltje is een geheel*. De hier opgegeven benamingen voor snijblok en hakblok komen nog aan de orde bij resp. de kaarten 18 en 21.

Men moet zich voorstellen, dat de klompenmaker in een wat primitievere situatie, waar de gaaibank geen zelfstandigheid is, één klomp van het paar als model neerzette op het linker uiteinde van het snijpaard, daar waar het paalmes onder een zware kram scharnierde. Men vergelijk de afbeelding van de *cap* met de *planche* bij kaart 17 sub F. Dat is dan tevens het zware uiteinde geweest van de boomstam waaruit de bank gemaakt was of het deel van de bank dat door een boomstronk werd ondersteund. In dit licht worden de volgende vermeldingen begrijpelijk: N 65 **blok of soms wordt de klomp op het einde van de boom geplaatst (*boomende)*; H 100 *'t bomgat*; I 217 *het ijsgat, de ijsplank*; N 141 *en êschat*. Voor de etymologie van beide laatste woorden zie men J. van Ginneken, *Ras en Taal*, pag. 40, waar Leuvens *jêsgat* = aarsgat wordt genoemd. Vergelijk ook V a k t a a l, krt. XI op pag. 162. Het is echter niet uitgesloten, dat bij de laatste drie zoëven genoemde opgaven gedacht moet worden aan de stellage waarop de klompen worden behakt. Die bank was immers vaak niet veel meer dan een aarsgat.

Noël biedt daarvoor een aanknopingspunt met de vermelding dat het paalmes scharnierde aan het blok waarop wordt behakt. Er is een reden temeer om in deze richting de gedachten te laten gaan, als men ziet dat in een aantal plaatsen onderscheid wordt gemaakt tussen een gaaibank bij het hakken en een andere bij het snijden. De volgende plaatsen maken dat onderscheid zeer nadrukkelijk: F 206, I 79 (*pas-tafeltje bij het snijden en pasplank bij het hakken*), K 40a (*bij 't hakken hakblok en 't snijden snijbank*), K 50, 51, 144 (*bij 't hakken de gaajbank bij 't snijden de pasplank*), L 241 (*snaibengske (snijden) richtbank (hakken)*). In andere plaatsen noemt men zonder uitleg twee namen: E 150, I 19, 90, 208, 212, 213, L 300, N 35.